

Ochrona danych osobowych po reformie – wstęp do przygotowania do RODO dla początkujących i średniozaawansowanych

dr Marlena Sakowska-Baryła

radca prawny

Sakowska-Baryła, Czaplińska

Kancelaria Radców Prawnych Sp.p.

Podstawa prawna

- art. 47 i art. 51 Konstytucji RP z 02.04.1997 r.
- **Ustawa z dnia 29.08.1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922) – dalej uodo**
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)
Dz.U.U.E.L.2016.119.1; dalej: rodo, ***stosowane od 25 maja 2018 r.***

Projekty z 12.09.2017 r. ustawy o ochronie danych osobowych oraz ustawy przepisy wprowadzające ustawę o ochronie danych osobowych:

https://mc.gov.pl/files/ustawa_o_ochronie_danych_osobowych_-_projekt_-_13.09.2017.pdf

https://www.mc.gov.pl/files/ustawa_-_przepisy_wprowadzajace_ustawe_o_ochronie_danych_osobowych_-_13.09.2017.pdf

Rozporządzenia → przestaną obowiązywać wraz z uchyleniem ustawy

- **Rozporządzenie MSWiA z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. Nr 100, poz.1024)**
- **Rozporządzenie MSWiA z dnia 11 grudnia 2008 r. w sprawie wzoru zgłoszenia zbioru danych do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych (Dz. U. Nr 229, poz. 1536)**
- **Rozporządzenie MAiC z dnia 10 grudnia 2014 r. w sprawie wzorów zgłoszeń powołania i odwołania administratora bezpieczeństwa informacji (Dz. U. poz. 1934)**
- **Rozporządzenie MAiC z dnia 11 maja 2015 w sprawie sposobu prowadzenia przez administratora bezpieczeństwa informacji rejestru zbiorów danych (Dz. U. poz. 719)**
- **Rozporządzenie MAiC z dnia 11 maja 2015 w sprawie trybu i sposobu realizacji zadań w celu zapewniania przestrzegania przepisów o ochronie danych osobowych przez administratora bezpieczeństwa informacji (Dz. U. poz. 745)**

Zmiany w organizacji odo wynikające z RODO

- RODO **nie wymaga implementacji** – na terenie UE mamy tę samą regulację – nowa ustawa tylko ją uzupełni
- **Ochrona prewencyjna (proaktywna)** – zabezpieczenie prywatności jednostki i ochrony danych na początku pracy nad każdym projektem

Każde działanie wymagające użycia danych osobowych wymaga wcześniejszego przewidzenia **co, gdzie, jak i kiedy** się przetwarza oraz udokumentowania tego faktu - trzeba
wiedzieć jak

Zmiany w organizacji odo wynikające z RODO

- Ochrona **skoncentrowana wokół praw osób**, których dane dotyczą - **znacząco rozbudowane prawa** osób, których dane dotyczą, w tym bardzo rozbudowane obowiązki informacyjne

Każdy administrator musi m.in. spełniać **obowiązki informacyjne** przy zbieraniu danych i **reagować na żądania** realizacji uprawnień zgodnie z procedurą i w terminach określonych w RODO

Zmiany w organizacji odo wynikające z RODO

- **Brak prawnych wymogów** dotyczących prowadzonej dokumentacji z wyłączeniem rejestru czynności przetwarzania

Trzeba dokumentować
spełnianie wymogów RODO, ale RODO
nie określa w jaki sposób

Zmiany dokumentacji

Dokumentacja prowadzona
obowiązkowo na gruncie uodo
i rozporządzenia z 2004 r.

RODO

Polityka bezpieczeństwa

NIE wprost

Instrukcja zarządzania systemem
informatycznym służącym do
przetwarzania danych osobowych

NIE

Upoważnienia do przetwarzania
danych

NIE wprost

Ewidencja osób upoważnionych do
przetwarzania danych

NIE

Zmiany dokumentacji

**Dokumentacja prowadzona
obowiązkowo na gruncie uodo**

RODO

Rejestr zbiorów

NIE

(ALE! rejestr czynności
przetwarzania/rejestr
kategorii przetwarzania)

Umowy powierzenia
przetwarzania danych

TAK/konieczny audyt

Klauzule zgody

TAK/konieczny audyt

Klauzule informacyjne przy
zbieraniu danych

TAK/konieczny audyt

Nowości w dokumentacji na gruncie RODO

- Rejestr czynności przetwarzania i rejestr wszystkich kategorii czynności przetwarzania
- Dostosowanie struktury, rodzajów i liczby dokumentów do realnych potrzeb
- Przeprowadzenie analizy ryzyka i dokumentowanie
- Określenie procedury dokonywania zmian w dokumentacji - bieżąca weryfikacja i aktualizacja oraz kontrola przestrzegania
- Dokumentacja naruszeń ochrony danych
- Dokumentacja przy realizacji praw osoby, której dane dotyczą
- Uwzględnienie procesów przetwarzania danych

Zmiany w organizacji odo wynikające z RODO

- **Nie ma obowiązku zgłaszania do rejestracji GIODO zbiorów danych , ani rejestrowania ABI/** trzeba zinwentaryzować zbiory, żeby wykazać, że administrator wie jakim zasobem dysponuje i na jakiej podstawie, kto ma do niego dostęp, ale nie musi nigdzie tego zgłaszać
- **Prowadzenie rejestru czynności przetwarzania/** administratorzy i podmioty przetwarzające muszą prowadzić rejestr, którego zawartość określa art. 30 ust. 1 rodo

Zmiany w organizacji odo wynikające z RODO

- **Ocena ryzyka** - administrator (przetwarzający) sam, uwzględniając stan wiedzy technicznej, koszt wdrażania oraz charakter, zakres, kontekst i cele przetwarzania oraz ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych o różnym prawdopodobieństwie wystąpienia i wadze zagrożenia, **wdraża odpowiednie środki techniczne i organizacyjne**, aby zapewnić **stopień bezpieczeństwa odpowiadający temu ryzyku**

Administrator lub podmiot przetwarzający **musi wykazać, że dokonał oceny ryzyka**

Zmiany w organizacji odo wynikające z RODO

- Procedura **uprzednich konsultacji** - jeżeli ocena skutków dla ochrony danych, o której mowa w art. 35, wskaże, że przetwarzanie powodowałoby wysokie ryzyko, gdyby administrator nie zastosował środków w celu zminimalizowania tego ryzyka, przed rozpoczęciem przetwarzania administrator konsultuje się z organem nadzorczym

Trzeba **opracować procedurę** ustalenia czy uprzednie konsultacje są niezbędne

Zmiany w organizacji odo wynikające z RODO

- Pojawia się **obowiązek zgłaszania organowi nadzorczemu naruszenia** ochrony danych osobowych w ciągu 72 godzin od stwierdzenia naruszenia
- Jeżeli naruszenie ochrony danych osobowych może powodować wysokie ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych, administrator bez zbędnej zwłoki **zawiadamia osobę, której dane dotyczą**, o takim naruszeniu

Dokumentowanie wszelkich naruszeń

ochrony danych osobowych:

1) okoliczności; 2) skutków; 3) podjętych działań zaradczych

Zmiany w organizacji odo wynikające z RODO

- **Inspektor Ochrony Danych w miejsce ABI – 3 przypadki, gdy jest obowiązkowy** / w każdym podmiocie publicznym musi być powołany IOD – art. 37 ust. 1 lit a
- Wyznaczenie IOD **nie wyłącza odpowiedzialności**

Administrator musi orientować się
w sprawach ochrony danych osobowych,
bo nawet jeśli wyznaczy IOD, będzie odpowiadał za to,
w jaki sposób realizowane są przepisy RODO.
Konieczny jest nieprzypadkowy – staranny dobór IOD.

Zmiany w organizacji odo wynikające z RODO

- **Doprecyzowane kwestie powierzenia przetwarzania, definicja podmiotu przetwarzającego**

"podmiot przetwarzający" oznacza osobę fizyczną lub prawną, organ publiczny, jednostkę lub inny podmiot, który przetwarza dane osobowe w imieniu administratora;

Bardzo często korzysta się

z powierzenia – elektroniczna rekrutacja, zewnętrzne usługi księgowe, księgowość i kadry w CUW, monitoring obsługiwany przez zewnętrzną agencję ochrony, BIP lub strona internetowa prowadzona przez zewnętrzny podmiot – **trzeba koniecznie dokonać przeglądu umów**

Zmiany w organizacji odo wynikające z RODO

- Zasady przetwarzania danych – nowe znaczenie rozliczalności

Administrator musi wykazać, że przetwarza dane zgodnie z prawem, rzetelnie, w sposób przejrzysty dla pracowników, klientów, interesantów, że przetwarzanie odbywa się dla zgodnego prawem z celu, że przetwarzane dane są niezbędne do jego osiągnięcia, że dane są usuwane niezwłocznie po osiągnięciu celu przetwarzania, że są należycie zabezpieczone.

Trzeba na nowo określić przesłanki dopuszczalności przetwarzania danych zwykłych i wrażliwych

- na jakiej podstawie prawnej, jakie dane, jak długo, w jaki sposób przetwarzam?

Podstawowe kryteria/przesłanki przetwarzania w sektorze publicznym:

*Wypełnienie obowiązków prawnych
lub wykonanie zadań realizowanych w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi
(na podstawie motywu 51)*

- Zakres przedmiotowy
- Zakres podmiotowy

Zakres przedmiotowy rodo

- **ochrona danych osobowych = procedury postępowania z danymi osobowymi**

rodo określa:

- ROZDZIAŁ II Zasady
- ROZDZIAŁ III Prawa osoby, której dane dotyczą
- ROZDZIAŁ IV Administrator i podmiot przetwarzający
- ROZDZIAŁ V Przekazywanie danych osobowych do państw trzecich lub organizacji międzynarodowych
- ROZDZIAŁ VI Niezależne organy nadzorcze
- ROZDZIAŁ VII Współpraca i spójność
- ROZDZIAŁ VIII Środki ochrony prawnej, odpowiedzialność i sankcje
- ROZDZIAŁ IX Przepisy dotyczące szczególnych sytuacji związanych z przetwarzaniem
- ROZDZIAŁ X Akty delegowane i akty wykonawcze
- ROZDZIAŁ XI Przepisy końcowe

Artykuł 1 Przedmiot i cele

1. W niniejszym rozporządzeniu ustanowione zostają przepisy o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych oraz przepisy o swobodnym przepływie danych osobowych.
2. Niniejsze rozporządzenie **chroni podstawowe prawa i wolności osób fizycznych**, w szczególności ich prawo do ochrony danych osobowych.
3. Nie ogranicza się ani nie zakazuje swobodnego przepływu danych osobowych w Unii z powodów odnoszących się do ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych.

Artykuł 2 **Materialny zakres stosowania**

1. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do przetwarzania danych osobowych **w sposób całkowicie lub częściowo zautomatyzowany oraz do przetwarzania w sposób inny niż zautomatyzowany danych osobowych stanowiących część zbioru danych lub mających stanowić część zbioru danych.**
2. Niniejsze rozporządzenie **nie ma zastosowania** do przetwarzania danych osobowych:
 - a) w ramach działalności nieobjętej zakresem prawa Unii;
 - b) przez państwa członkowskie w ramach wykonywania działań wchodzących w zakres tytułu V rozdział 2 TUE;
 - c) przez osobę fizyczną w ramach czynności o czysto osobistym lub domowym charakterze;**
 - d) przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych lub wykonywania kar, w tym ochrony przed zagrożeniami dla bezpieczeństwa publicznego i zapobiegania takim zagrożeniom.

Zakres przedmiotowy rodo

Artykuł 2. Materialny zakres stosowania

3. Do przetwarzania danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii zastosowanie ma rozporządzenie (WE) nr 45/2001. Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 oraz inne unijne akty prawne mające zastosowanie do takiego przetwarzania danych osobowych zostają dostosowane do zasad i przepisów niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 98.
4. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla stosowania dyrektywy 2000/31/WE, w szczególności dla zasad odpowiedzialności usługodawców będących pośrednikami, o których to zasadach mowa w art. 12-15 tej dyrektywy.
- *DYREKTYWA 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym)*

Artykuł 3. Terytorialny zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do przetwarzania danych osobowych **w związku z działalnością prowadzoną przez jednostkę organizacyjną administratora lub podmiotu przetwarzającego w Unii, niezależnie od tego, czy przetwarzanie odbywa się w Unii.**
2. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do przetwarzania danych osobowych **osób, których dane dotyczą, przebywających w Unii przez administratora lub podmiot przetwarzający niemających jednostek organizacyjnych w Unii,** jeżeli czynności przetwarzania wiążą się z:
 - a) oferowaniem towarów lub usług takim osobom, których dane dotyczą, w Unii - niezależnie od tego, czy wymaga się od tych osób zapłaty; lub
 - b) monitorowaniem ich zachowania, o ile do zachowania tego dochodzi w Unii.
3. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do przetwarzania danych osobowych przez administratora niemającego jednostki organizacyjnej w Unii, ale posiadającego jednostkę organizacyjną w miejscu, w którym na mocy prawa międzynarodowego publicznego ma zastosowanie prawo państwa członkowskiego.

RODO

ROZDZIAŁ IX Przepisy dotyczące szczególnych sytuacji związanych z przetwarzaniem

- **Artykuł 85 Przetwarzanie a wolność wypowiedzi i informacji**
- **Artykuł 86 Przetwarzanie a publiczny dostęp do dokumentów urzędowych**
- **Artykuł 87 Przetwarzanie krajowego numeru identyfikacyjnego**
- **Artykuł 88 Przetwarzanie w kontekście zatrudnienia**
- **Artykuł 89 Zabezpieczenia i wyjątki mające zastosowanie do przetwarzania do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych**
- **Artykuł 90 Obowiązek zachowania tajemnicy**
- **Artykuł 91 Istniejące zasady ochrony danych obowiązujące kościoły i związki wyznaniowe**

Pojęcie „dane osobowe” w rodo

Art. 4 pkt 1 rodo

"dane osobowe" oznaczają informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej ("osobie, której dane dotyczą"); możliwa do zidentyfikowania osoba fizyczna to osoba, którą można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować, w szczególności na podstawie identyfikatora takiego jak imię i nazwisko, numer identyfikacyjny, dane o lokalizacji, identyfikator internetowy lub jeden bądź kilka szczególnych czynników określających fizyczną, fizjologiczną, genetyczną, psychiczną, ekonomiczną, kulturową lub społeczną tożsamość osoby fizycznej;

Pojęcie „dane osobowe”

RODO (podobnie, jak dzisiejsza uodo) nie zna kategorii „danych wolnych”, czyli powszechnie dostępnych informacji o osobie fizycznej, obejmujących np.: imię, nazwisko, tytuł i stopień naukowy, datę urodzenia, zawód, określenie branży i dziedziny handlowej, w których działa, adres, numer telefonu

Z punktu widzenia rodo/uodo informacje ze sfery publicznej i prywatnej są w równym stopniu danymi osobowymi.

RODO: pseudonimizacja

Artykuł 4

5) "**pseudonimizacja**" oznacza przetworzenie danych osobowych w taki sposób, by nie można ich było już przypisać konkretnej osobie, której dane dotyczą, bez użycia dodatkowych informacji, pod warunkiem że takie dodatkowe informacje są przechowywane osobno i są objęte środkami technicznymi i organizacyjnymi uniemożliwiającymi ich przypisanie zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej;

„Dane zwykłe” i „dane wrażliwe”

Zabrania się przetwarzania danych ujawniających pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub filozoficzne, przynależność wyznaniową, partyjną lub związkową, jak również danych o stanie zdrowia, kodzie genetycznym, nałogach lub życiu seksualnym oraz danych dotyczących skazań, orzeczeń o ukaraniu i mandatów karnych, a także innych orzeczeń wydanych w postępowaniu sądowym lub administracyjnym (art. 27 ust. 1 uodo)

„Dane wrażliwe” → szczególne kategorie danych osobowych
(motyw 10)

Art. 9 rodo

Przetwarzanie szczególnych kategorii danych osobowych

1. Zabrania się przetwarzania danych osobowych ujawniających pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych oraz przetwarzania danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej tej osoby.

„Dane wrażliwe” → dane dotyczące wyroków skazujących i naruszeń prawa

Art. 10 rodo

Przetwarzanie danych osobowych **dotyczących wyroków skazujących i naruszeń prawa**

Przetwarzania **danych osobowych dotyczących wyroków skazujących oraz naruszeń prawa lub powiązanych środków bezpieczeństwa** na podstawie art. 6 ust. 1 wolno dokonywać wyłącznie pod nadzorem władz publicznych lub jeżeli przetwarzanie jest dozwolone prawem Unii lub prawem państwa członkowskiego przewidującymi odpowiednie zabezpieczenia praw i wolności osób, których dane dotyczą. Wszelkie kompletne rejestry wyroków skazujących są prowadzone wyłącznie pod nadzorem władz publicznych.

Artykuł 4

- 13) "dane genetyczne"** oznaczają dane osobowe dotyczące odziedziczonych lub nabytych cech genetycznych osoby fizycznej, które ujawniają niepowtarzalne informacje o fizjologii lub zdrowiu tej osoby i które wynikają w szczególności z analizy próbki biologicznej pochodzącej od tej osoby fizycznej;
- 14) "dane biometryczne"** oznaczają dane osobowe, które wynikają ze specjalnego przetwarzania technicznego, dotyczą cech fizycznych, fizjologicznych lub behawioralnych osoby fizycznej oraz umożliwiają lub potwierdzają jednoznaczną identyfikację tej osoby, takie jak wizerunek twarzy lub dane daktyloskopijne;
- 15) "dane dotyczące zdrowia"** oznaczają dane osobowe o zdrowiu fizycznym lub psychicznym osoby fizycznej - w tym o korzystaniu z usług opieki zdrowotnej - ujawniające informacje o stanie jej zdrowia;

„Dane dotyczące zdrowia”

Motyw (35) rodo

Do danych osobowych dotyczących zdrowia należy zaliczyć wszystkie dane o stanie zdrowia osoby, której dane dotyczą, **ujawniające informacje o przeszłym, obecnym lub przyszłym stanie fizycznego lub psychicznego zdrowia** osoby, której dane dotyczą (...).

Artykuł 4 pkt 15 rodo

„Dane dotyczące zdrowia” – oznaczają dane osobowe o zdrowiu fizycznym lub psychicznym osoby fizycznej w tym o korzystaniu z usług opieki zdrowotnej – ujawniające informacje o stanie zdrowia

RODO

Motyw (51) Dane osobowe, które z racji swego charakteru są szczególnie wrażliwe w świetle podstawowych praw i wolności, wymagają szczególnej ochrony, gdyż kontekst ich przetwarzania może powodować poważne ryzyko dla podstawowych praw i wolności. Do takich danych osobowych powinny zaliczać się dane osobowe ujawniające pochodzenie rasowe lub etniczne, przy czym użycie w niniejszym rozporządzeniu terminu "pochodzenie rasowe" nie oznacza, że Unia akceptuje teorie sugerujące istnienie osobnych ras ludzkich. Przetwarzanie fotografii nie powinno zawsze stanowić przetwarzania szczególnych kategorii danych osobowych, gdyż **fotografie są objęte definicją "danych biometrycznych" tylko w przypadkach, gdy są przetwarzane specjalnymi metodami technicznymi, umożliwiającymi jednoznaczną identyfikację osoby fizycznej lub potwierdzenie jej tożsamości.**

Artykuł 4

- 2) "przetwarzanie"** oznacza operację lub zestaw operacji wykonywanych na danych osobowych lub zestawach danych osobowych w sposób zautomatyzowany lub niezautomatyzowany, taką jak zbieranie, utrwalanie, organizowanie, porządkowanie, przechowywanie, adaptowanie lub modyfikowanie, pobieranie, przeglądanie, wykorzystywanie, ujawnianie poprzez przesłanie, rozpowszechnianie lub innego rodzaju udostępnianie, dopasowywanie lub łączenie, ograniczanie, usuwanie lub niszczenie;
- 3) "ograniczenie przetwarzania"** oznacza oznaczenie przechowywanych danych osobowych w celu ograniczenia ich przyszłego przetwarzania;

RODO: Profilowanie

Artykuł 4

4) "profilowanie" oznacza dowolną formę zautomatyzowanego przetwarzania danych osobowych, które polega na wykorzystaniu danych osobowych do oceny niektórych czynników osobowych osoby fizycznej, w szczególności do analizy lub prognozy aspektów dotyczących efektów pracy tej osoby fizycznej, jej sytuacji ekonomicznej, zdrowia, osobistych preferencji, zainteresowań, wiarygodności, zachowania, lokalizacji lub przemieszczania się;

Zbiór danych/uodo

- **Zbiór danych** - to każdy posiadający strukturę zestaw danych o charakterze osobowym, dostępnych według określonych kryteriów, niezależnie od tego, czy zestaw ten jest rozproszony lub podzielony funkcjonalnie (art. 7 pkt 1 uodo).
- **Zbiór doraźny** - w odniesieniu do zbiorów danych osobowych sporządzanych doraźnie, wyłącznie ze względów technicznych, szkoleniowych lub w związku z dydaktyką w szkołach wyższych, a po ich wykorzystaniu niezwłocznie usuwanych albo poddanych anonimizacji, mają zastosowanie jedynie przepisy rozdziału 5 (art. 2 ust. 3 uodo)

RODO: Zbiór danych

Artykuł 4

6) "zbiór danych" oznacza uporządkowany zestaw danych osobowych dostępnych według określonych kryteriów, niezależnie od tego, czy zestaw ten jest scentralizowany, zdecentralizowany czy rozproszony funkcjonalnie lub geograficznie;

Motyw (15) Aby zapobiec poważnemu ryzyku obchodzenia prawa, ochrona osób fizycznych powinna być neutralna pod względem technicznym i nie powinna zależeć od stosowanych technik. **Ochrona osób fizycznych powinna mieć zastosowanie do zautomatyzowanego przetwarzania danych osobowych oraz do przetwarzania ręcznego, jeżeli dane osobowe znajdują się lub mają się znaleźć w zbiorze danych. Zbiory lub zestawy zbiorów oraz ich strony tytułowe, które nie są uporządkowane według określonych kryteriów nie powinny być objęte zakresem niniejszego rozporządzenia.**

Podmioty uprawnione

Podmiot uprawniony na gruncie rodo

Artykuł 1 ust. 1 rodo

1. W niniejszym rozporządzeniu ustanowione zostają przepisy **o ochronie osób fizycznych** w związku z przetwarzaniem danych osobowych oraz przepisy o swobodnym przepływie danych osobowych.
2. Niniejsze rozporządzenie chroni podstawowe prawa i wolności **osób fizycznych**, w szczególności ich prawo do ochrony danych osobowych.

Podmiot uprawniony na gruncie rodo

rodo motyw (14) Ochrona zapewniana niniejszym rozporządzeniem powinna mieć zastosowanie **do osób fizycznych - niezależnie od ich obywatelstwa czy miejsca zamieszkania - w związku z przetwarzaniem ich danych osobowych**. Niniejsze rozporządzenie nie dotyczy przetwarzania danych osobowych dotyczących osób prawnych, w szczególności przedsiębiorstw będących osobami prawnymi, w tym danych o firmie i formie prawnej oraz danych kontaktowych osoby prawnej.

rodo motyw (27) Niniejsze rozporządzenie **nie ma zastosowania do danych osobowych osób zmarłych**. Państwa członkowskie mogą przyjąć przepisy o przetwarzaniu danych osobowych osób zmarłych.

Motyw (38) Szczególnej ochrony danych osobowych wymagają dzieci, gdyż mogą one być mniej świadome ryzyka, konsekwencji, zabezpieczeń i praw przysługujących im w związku z przetwarzaniem danych osobowych. Taka szczególna ochrona powinna mieć zastosowanie przede wszystkim do wykorzystywania danych osobowych dzieci do celów marketingowych lub do tworzenia profili osobowych lub profili użytkownika oraz do zbierania danych osobowych dotyczących dzieci, gdy korzystają one z usług skierowanych bezpośrednio do nich. Zgoda osoby sprawującej władzę rodzicielską lub opiekę nie powinna być konieczna w przypadku usług profilaktycznych lub doradczych oferowanych bezpośrednio dziecku.

Motyw (58) Zasada przejrzystości wymaga, by wszelkie informacje kierowane do ogółu społeczeństwa lub osoby, której dane dotyczą, były zwięzłe, łatwo dostępne i zrozumiałe, by były formułowane jasnym i prostym językiem, a w stosownych przypadkach, dodatkowo wizualizowane. Informacje te mogą być przekazywane w formie elektronicznej, na przykład za pomocą strony internetowej, gdy są kierowane do ogółu społeczeństwa. Dotyczy to w szczególności sytuacji, gdy duża liczba podmiotów i złożoność technologiczna działań sprawiają, że osobie, której dane dotyczą, trudno jest dowiedzieć się i zrozumieć, czy dotyczące jej dane osobowe są zbierane, przez kogo oraz w jakim celu, na przykład w przypadku reklamy w internecie. **Zważywszy że dzieci zasługują na szczególną ochronę, wszelkie informacje i komunikaty - gdy przetwarzanie dotyczy dziecka - powinny być sformułowane tak jasnym i prostym językiem, by dziecko mogło je bez trudu zrozumieć.**

Podmioty zobowiązane

Artykuł 4. pkt 7

"**administrator**" oznacza osobę fizyczną lub prawną, organ publiczny, jednostkę lub inny podmiot, który samodzielnie lub wspólnie z innymi ustala cele i sposoby przetwarzania danych osobowych; jeżeli cele i sposoby takiego przetwarzania są określone w prawie Unii lub w prawie państwa członkowskiego, to również w prawie Unii lub w prawie państwa członkowskiego może zostać wyznaczony administrator lub mogą zostać określone konkretne kryteria jego wyznaczania;

RODO: Współadministratorzy

- **Współadministrowanie** to wspólne podejmowanie decyzji o celach i środkach przetwarzania danych – nieznane obecnie na gruncie uodo

Obecnie, przy stosowaniu uodo, kilka podmiotów może być jednocześnie administratorem tych samych danych, ale:

- każdemu z tych podmiotów **samodzielnie** przysługuje status administratora danych
- każdy z tych podmiotów **samodzielnie** ponosi odpowiedzialność na gruncie przepisów o ochronie danych, w zakresie odpowiedzialności cywilnej (wzajemnej) mogą umówić się między sobą.

RODO: Artykuł 26. Współadministratorzy

- Jeżeli co najmniej dwóch administratorów wspólnie ustala cele i sposoby przetwarzania, są oni współadministratorami.**

W drodze wspólnych uzgodnień współadministratorzy w przejrzysty sposób określają odpowiednie zakresy swojej odpowiedzialności dotyczącej wypełniania obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia, w szczególności w odniesieniu do wykonywania przez osobę, której dane dotyczą, przysługujących jej praw, oraz ich obowiązków w odniesieniu do podawania informacji, o których mowa w art. 13 i 14, chyba że przypadające im obowiązki i ich zakres określa prawo Unii lub prawo państwa członkowskiego, któremu administratorzy ci podlegają. W uzgodnieniach można wskazać punkt kontaktowy dla osób, których dane dotyczą.

RODO: Artykuł 26. Współadministratorzy

2. Uzgodnienia, o których mowa w ust. 1, należycie **odzwierciedlają odpowiednie zakresy obowiązków współadministratorów oraz relacje pomiędzy nimi a podmiotami, których dane dotyczą.** Zasadnicza treść uzgodnień jest udostępniana podmiotom, których dane dotyczą.

3. **Niezależnie od uzgodnień, o których mowa w ust. 1,** osoba, której dane dotyczą, może wykonywać przysługujące jej prawa wynikające z niniejszego rozporządzenia **wobec każdego z administratorów.**

•umowne określenie obowiązków
•umowne określenie relacji z podmiotami danych

wybór po stronie podmiotu danych od kogo egzekwować wykonanie uprawnień

Zakres umowy o współadministrowanie:

- **określenie celów i sposobów przetwarzania**
- określenie zakresów odpowiedzialności każdego ze współadministratorów dotyczącej wypełniania obowiązków wynikających z rodo, w szczególności w odniesieniu do wykonywania przez osobę, której dane dotyczą, przysługujących jej praw, oraz ich obowiązków w odniesieniu do podawania informacji, o których mowa w art. 13 i 14 (pierwotny i wtórny obowiązek informacyjny)
- rejestrowanie czynności przetwarzania
- ocena skutków i uprzednie konsultacje
- zasady podejmowania decyzji o celach i sposobach przetwarzania
- podawanie danych kontaktowych wszystkich inspektorów ochrony danych (wszystkich?)
- zasady dotyczące organizacji przetwarzania danych: gdzie, w jakim zakresie, w jaki sposób, przechowywanie, kopie zapasowe, podmioty odpowiedzialne za poszczególne procesy przetwarzania danych
- dopuszczalność powierzenia przetwarzania danych , dopuszczalność dalszego powierzenia
- prawa do bazy danych powstałej w ramach wspólnego przetwarzania danych;
- zasady zakończenia współprzetwarzania – postępowanie z danymi osobowymi i zbiorami danych w przypadku zakończenia współpracy

Artykuł 4

8) "podmiot przetwarzający" oznacza osobę fizyczną lub prawną, organ publiczny, jednostkę lub inny podmiot, który przetwarza dane osobowe w imieniu administratora;

Artykuł 28 Podmiot przetwarzający

1. Jeżeli przetwarzanie ma być dokonywane **w imieniu administratora**, korzysta on wyłącznie z usług takich podmiotów przetwarzających, które zapewniają wystarczające gwarancje wdrożenia odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych, by przetwarzanie spełniało wymogi niniejszego rozporządzenia i chroniło prawa osób, których dane dotyczą.

RODO: Artykuł 28 Podmiot przetwarzający

Podpowierzenie:

2. Podmiot przetwarzający nie korzysta z usług innego podmiotu przetwarzającego **bez uprzedniej szczegółowej lub ogólnej pisemnej zgody administratora**. W przypadku ogólnej pisemnej zgody podmiot przetwarzający informuje administratora o wszelkich zamierzonych zmianach dotyczących dodania lub zastąpienia innych podmiotów przetwarzających, dając tym samym administratorowi możliwość wyrażenia sprzeciwu wobec takich zmian.

3. Przetwarzanie przez podmiot przetwarzający odbywa się na podstawie umowy lub innego instrumentu prawnego, które podlegają prawu Unii lub prawu państwa członkowskiego i wiążą podmiot przetwarzający i administratora, określają przedmiot i czas trwania przetwarzania, charakter i cel przetwarzania, rodzaj danych osobowych oraz kategorie osób, których dane dotyczą, obowiązki i prawa administratora (...)

3. (...) Ta umowa lub inny instrument prawny stanowią w szczególności, że podmiot przetwarzający:

- a) przetwarza dane osobowe **wyłącznie na udokumentowane polecenie administratora** - co dotyczy też przekazywania danych osobowych do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej - chyba że obowiązek taki nakłada na niego prawo Unii lub prawo państwa członkowskiego, któremu podlega podmiot przetwarzający; w takim przypadku przed rozpoczęciem przetwarzania podmiot przetwarzający informuje administratora o tym obowiązku prawnym, o ile prawo to nie zabrania udzielania takiej informacji z uwagi na ważny interes publiczny;

RODO: Artykuł 28 Podmiot przetwarzający

- b) zapewnia, by osoby upoważnione do przetwarzania danych osobowych zobowiązały się do zachowania tajemnicy lub by podlegały odpowiedniemu ustawowemu obowiązkowi zachowania tajemnicy;
- c) podejmuje wszelkie środki wymagane na mocy art. 32;
- d) przestrzega warunków korzystania z usług innego podmiotu przetwarzającego, o których mowa w ust. 2 i 4;
- e) biorąc pod uwagę charakter przetwarzania, w miarę możliwości pomaga administratorowi poprzez odpowiednie środki techniczne i organizacyjne wywiązać się z obowiązku odpowiadania na żądania osoby, której dane dotyczą, w zakresie wykonywania jej praw określonych w rozdziale III;
- f) uwzględniając charakter przetwarzania oraz dostępne mu informacje, pomaga administratorowi wywiązać się z obowiązków określonych w art. 32-36;

RODO: Artykuł 28 Podmiot przetwarzający

- g) po zakończeniu świadczenia usług związanych z przetwarzaniem zależnie od decyzji administratora usuwa lub zwraca mu wszelkie dane osobowe oraz usuwa wszelkie ich istniejące kopie, chyba że prawo Unii lub prawo państwa członkowskiego nakazują przechowywanie danych osobowych;
- h) udostępnia administratorowi wszelkie informacje niezbędne do wykazania spełnienia obowiązków określonych w niniejszym artykule oraz umożliwia administratorowi lub audytorowi upoważnionemu przez administratora przeprowadzanie audytów, w tym inspekcji, i przyczynia się do nich.

W związku z obowiązkiem określonym w akapicie pierwszym lit. h) podmiot przetwarzający niezwłocznie informuje administratora, jeżeli jego zdaniem wydane mu polecenie stanowi naruszenie niniejszego rozporządzenia lub innych przepisów Unii lub państwa członkowskiego o ochronie danych.

RODO: Artykuł 28 Podmiot przetwarzający

4. Jeżeli do wykonania w imieniu administratora konkretnych czynności przetwarzania podmiot przetwarzający korzysta z usług innego podmiotu przetwarzającego, na ten inny podmiot przetwarzający nałożone zostają - na mocy umowy lub innego aktu prawnego, które podlegają prawu Unii lub prawu państwa członkowskiego - **te same obowiązki ochrony danych jak w umowie lub innym akcie prawnym między administratorem a podmiotem przetwarzającym**, o których to obowiązkach mowa w ust. 3, w szczególności obowiązków zapewnienia wystarczających gwarancji wdrożenia odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych, by przetwarzanie odpowiadało wymogom niniejszego rozporządzenia. Jeżeli ten inny podmiot przetwarzający nie wywiąże się ze spoczywających na nim obowiązków ochrony danych, pełna odpowiedzialność wobec administratora za wypełnienie obowiązków tego innego podmiotu przetwarzającego spoczywa na pierwotnym podmiocie przetwarzającym.

RODO: Artykuł 28 Podmiot przetwarzający

5. Wystarczające gwarancje, o których mowa w ust. 1 i 4 niniejszego artykułu, podmiot przetwarzający może wykazać między innymi poprzez stosowanie zatwierdzonego kodeksu postępowania, o którym mowa w art. 40 lub zatwierdzonego mechanizmu certyfikacji, o którym mowa w art. 42.
6. Bez uszczerbku dla indywidualnych umów między administratorem a podmiotem przetwarzającym, umowa lub inny akt prawny, o których mowa w ust. 3 i 4 niniejszego artykułu, **mogą się opierać w całości lub w części na standardowych klauzulach umownych, o których mowa w ust. 7 i 8 niniejszego artykułu, także gdy są one elementem certyfikacji udzielonej administratorowi lub podmiotowi przetwarzającemu zgodnie z art. 42 i 43.**

RODO: Artykuł 28 Podmiot przetwarzający

7. **Komisja może określić standardowe klauzule umowne** dotyczące kwestii, o których mowa w ust. 3 i 4 niniejszego artykułu, zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 93 ust. 2.
8. **Organ nadzorczy może przyjąć standardowe klauzule umowne** dotyczące kwestii, o których mowa w ust. 3 i 4 niniejszego artykułu, zgodnie z mechanizmem spójności, o którym mowa w art. 63.
9. **Umowa lub inny akt prawny, o których mowa w art. 3 i 4, mają formę pisemną, w tym formę elektroniczną.**
10. Bez uszczerbku dla art. 82, 83 i 84, **jeżeli podmiot przetwarzający naruszy niniejsze rozporządzenie przy określaniu celów i sposobów przetwarzania, uznaje się go za administratora w odniesieniu do tego przetwarzania.**

RODO: Artykuł 27 Przedstawiciele administratorów lub podmiotów przetwarzających niemających jednostki organizacyjnej w Unii

Artykuł 4 pkt 17)

"przedstawiciel" oznacza osobę fizyczną lub prawną mającą miejsce zamieszkania lub siedzibę w Unii, która została wyznaczona na piśmie przez administratora lub podmiot przetwarzający na mocy art. 27 do reprezentowania administratora lub podmiotu przetwarzającego w zakresie ich obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia;

RODO: Artykuł 27 Przedstawiciele administratorów lub podmiotów przetwarzających niemających jednostki organizacyjnej w Unii

1. Jeżeli zastosowanie ma art. 3 ust. 2, administrator lub podmiot przetwarzający na piśmie wyznacza swojego przedstawiciela w Unii.
2. Obowiązek ustanowiony w ust. 1 niniejszego artykułu **nie ma zastosowania w przypadku:**
 - a) przetwarzania, które ma charakter sporadyczny, nie obejmuje - na dużą skalę - przetwarzania szczególnych kategorii danych osobowych, o których mowa w art. 9 ust. 1, ani przetwarzania danych osobowych dotyczących wyroków skazujących i naruszeń prawa, o czym mowa w art. 10, i jest mało prawdopodobne, by ze względu na swój charakter, kontekst, zakres i cele powodowało ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych; lub
 - b) organu lub podmiotu publicznego.

RODO: Artykuł 27 Przedstawiciele administratorów lub podmiotów przetwarzających niemających jednostki organizacyjnej w Unii

3. **Przedstawiciel musi mieć siedzibę w państwie członkowskim**, w którym przebywają osoby, których dane dotyczą, których dane osobowe są przetwarzane w związku z oferowaniem im towarów lub usług lub których zachowanie jest monitorowane.
4. Przedstawiciel zostaje upoważniony przez administratora lub podmiot przetwarzający, by do celów zapewnienia przestrzegania niniejszego rozporządzenia mogły się do niego zwracać - oprócz lub zamiast do administratora lub podmiotu przetwarzającego - w szczególności organy nadzorcze i osoby, których dane dotyczą, we wszystkich sprawach związanych z przetwarzaniem.
5. Wyznaczenie przedstawiciela przez administratora lub podmiot przetwarzający pozostaje bez uszczerbku dla postępowań, które mogą zostać wszczęte przeciwko samemu administratorowi lub podmiotowi przetwarzającemu.

rodo: odbiorca

Artykuł 4 pkt 9)

"**odbiorca**" oznacza osobę fizyczną lub prawną, organ publiczny, jednostkę lub inny podmiot, któremu ujawnia się dane osobowe, niezależnie od tego, czy jest stroną trzecią. Organy publiczne, które mogą otrzymywać dane osobowe w ramach konkretnego postępowania zgodnie z prawem Unii lub prawem państwa członkowskiego, nie są jednak uznawane za odbiorców; przetwarzanie tych danych przez te organy publiczne musi być zgodne z przepisami o ochronie danych mającymi zastosowanie stosownie do celów przetwarzania;

- Zasady przetwarzania danych na gruncie RODO a obecnie obowiązujące reguły i przesłanki dopuszczalności przetwarzania danych

Rodo – rozdział II ZASADY

Artykuł 5. Zasady dotyczące przetwarzania danych osobowych

1. Dane osobowe muszą być:

- a) przetwarzane zgodnie z prawem, rzetelnie i w sposób przejrzysty dla osoby, której dane dotyczą ("**zgodność z prawem, rzetelność i przejrzystość**");
 - b) zbierane w konkretnych, wyraźnych i **prawnie uzasadnionych celach** i nieprzetwarzane dalej w sposób niezgodny z tymi celami; dalsze przetwarzanie do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych nie jest uznawane w myśl art. 89 ust. 1 za niezgodne z pierwotnymi celami ("**ograniczenie celu**");
 - c) adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co **niezbędne do celów**, w których są przetwarzane ("**minimalizacja danych**");
 - d) prawidłowe i w razie potrzeby uaktualniane; należy podjąć wszelkie rozsądne działania, aby dane osobowe, które są nieprawidłowe w świetle celów ich przetwarzania, zostały niezwłocznie usunięte lub sprostowane ("**prawidłowość**");
- **Artykuł 6 ust. 3 i 4 – cel przetwarzania**

Rodo – rozdział II ZASADY

Artykuł 5. Zasady dotyczące przetwarzania danych osobowych

- e) przechowywane w formie umożliwiającej identyfikację osoby, której dane dotyczą, przez okres nie dłuższy, niż jest to niezbędne do celów, w których dane te są przetwarzane; dane osobowe można przechowywać przez okres dłuższy, o ile będą one przetwarzane wyłącznie do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych na mocy art. 89 ust. 1, z zastrzeżeniem że wdrożone zostaną odpowiednie środki techniczne i organizacyjne wymagane na mocy niniejszego rozporządzenia w celu ochrony praw i wolności osób, których dane dotyczą ("**ograniczenie przechowywania**");
 - f) przetwarzane w sposób zapewniający odpowiednie bezpieczeństwo danych osobowych, w tym ochronę przed niedozwolonym lub niezgodnym z prawem przetwarzaniem oraz przypadkową utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem, za pomocą odpowiednich środków technicznych lub organizacyjnych ("**integralność i poufność**").
- 2. Administrator jest odpowiedzialny za przestrzeganie przepisów ust. 1 i musi być w stanie wykazać ich przestrzeganie ("**rozliczalność**").**

Artykuł 6. Zgodność przetwarzania z prawem

1. Przetwarzanie jest zgodne z prawem wyłącznie w przypadkach, gdy - i w takim zakresie, w jakim - **spełniony jest co najmniej jeden z poniższych warunków:**
 - a) osoba, której dane dotyczą wyraziła **zgode** na przetwarzanie swoich danych osobowych w jednym lub większej liczbie określonych celów;
 - b) przetwarzanie jest niezbędne do **wykonania umowy**, której stroną jest osoba, której dane dotyczą, lub do podjęcia działań na żądanie osoby, której dane dotyczą, przed zawarciem umowy;
 - c) przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia **obowiązku prawnego ciążącego na administratorze**;
 - d) przetwarzanie jest niezbędne do **ochrony żywotnych interesów osoby**, której dane dotyczą, lub innej osoby fizycznej;
- **Art. 7 i 8 warunki wyrażenia zgody**

Rodo – rozdział II ZASADY

Artykuł 6. Zgodność przetwarzania z prawem

1. Przetwarzanie jest zgodne z prawem wyłącznie w przypadkach, gdy - i w takim zakresie, w jakim - **spełniony jest co najmniej jeden z poniższych warunków:**
 - e) przetwarzanie jest niezbędne do **wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi;**
 - f) **przetwarzanie jest niezbędne do celów wynikających z prawnie uzasadnionych interesów** realizowanych przez administratora lub przez stronę trzecią, z wyjątkiem sytuacji, w których nadrzędny charakter wobec tych interesów mają interesy lub podstawowe prawa i wolności osoby, której dane dotyczą, wymagające ochrony danych osobowych, w szczególności gdy osoba, której dane dotyczą, jest dzieckiem.

Akapit pierwszy lit. f) nie ma zastosowania do przetwarzania, którego dokonują organy publiczne w ramach realizacji swoich zadań.

Zgoda osoby, której dane dotyczą

Art. 7 pkt 5 uodo: zgoda osoby, której dane dotyczą - to oświadczenie woli, którego treścią jest zgoda na przetwarzanie danych osobowych tego, kto składa oświadczenie; zgoda nie może być domniemana lub dorozumiana z oświadczenia woli o innej treści; ***zgoda może być odwołana w każdym czasie***

Zwykle zgody żądamy, gdy przetwarzanie danych odbywa się w innym celu niż realizacja uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa

RODO: ZGODA

Artykuł 4

11) "zgoda" osoby, której dane dotyczą oznacza dobrowolne, konkretne, świadome i jednoznaczne okazanie woli, którym osoba, której dane dotyczą, w formie oświadczenia lub wyraźnego działania potwierdzającego, przyzwala na przetwarzanie dotyczących jej danych osobowych;

RODO : ZGODA

Artykuł 7. Warunki wyrażenia zgody

1. Jeżeli przetwarzanie odbywa się na podstawie zgody, **administrator musi być w stanie wykazać**, że osoba, której dane dotyczą, wyraziła zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych.
2. Jeżeli osoba, której dane dotyczą, wyraża zgodę w pisemnym oświadczeniu, które dotyczy także innych kwestii, zapytanie o zgodę musi zostać przedstawione **w sposób pozwalający wyraźnie odróżnić je od pozostałych kwestii**, w zrozumiałej i łatwo dostępnej formie, jasnym i prostym językiem. Część takiego oświadczenia osoby, której dane dotyczą, stanowiąca naruszenie niniejszego rozporządzenia nie jest wiążąca.

RODO: ZGODA

Artykuł 7 Warunki wyrażenia zgody

3. Osoba, której dane dotyczą, ma prawo **w dowolnym momencie wycofać zgodę**. Wycofanie zgody nie wpływa na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej wycofaniem. Osoba, której dane dotyczą, jest o tym informowana, zanim wyrazi zgodę. Wycofanie zgody musi być równie łatwe jak jej wyrażenie.
4. Oceniając, czy zgodę wyrażono **dobrowolnie**, w jak największym stopniu uwzględnia się, czy między innymi od zgody na przetwarzanie danych nie jest uzależnione wykonanie umowy, w tym świadczenie usługi, jeśli przetwarzanie danych osobowych nie jest niezbędne do wykonania tej umowy.

RODO: ZGODA

Artykuł 8 Warunki wyrażenia zgody przez dziecko w przypadku usług społeczeństwa informacyjnego

1. Jeżeli zastosowanie ma art. 6 ust. 1 lit. a), w przypadku usług społeczeństwa informacyjnego **oferowanych bezpośrednio dziecku, zgodne z prawem jest przetwarzanie danych osobowych dziecka, które ukończyło 16 lat.** Jeżeli dziecko nie ukończyło 16 lat, takie przetwarzanie jest zgodne z prawem wyłącznie w przypadkach, gdy zgodę wyraziła lub zaaprobowwała ją osoba sprawująca władzę rodzicielską lub opiekę nad dzieckiem oraz wyłącznie w zakresie wyrażonej zgody. Państwa członkowskie mogą przewidzieć w swoim prawie niższą granicę wiekową, która musi wynosić co najmniej 13 lat.

RODO: ZGODA

Artykuł 8 Warunki wyrażenia zgody przez dziecko w przypadku usług społeczeństwa informacyjnego

2. W takich przypadkach administrator, uwzględniając dostępną technologię, **podejmuje rozsądne starania, by zweryfikować, czy osoba sprawująca władzę rodzicielską lub opiekę nad dzieckiem wyraziła zgodę lub ją zaaprobowwała.**
3. Ust. 1 nie wpływa na ogólne przepisy prawa umów państw członkowskich, takie jak przepisy o ważności, zawieraniu lub skutkach umowy wobec dziecka.

Rodo: przetwarzanie szczególnych kategorii danych

art. 9 ust. 2

Ust. 1 nie ma zastosowania, jeżeli spełniony jest jeden z poniższych warunków:

- a) osoba, której dane dotyczą, wyraziła **wyraźną zgodę na przetwarzanie tych danych osobowych w jednym lub kilku konkretnych celach**, chyba że prawo Unii lub prawo państwa członkowskiego przewidują, iż osoba, której dane dotyczą, nie może uchylić zakazu, o którym mowa w ust. 1;
- b) przetwarzanie jest niezbędne do **wypełnienia obowiązków i wykonywania szczególnych praw** przez administratora lub osobę, której dane dotyczą, w dziedzinie prawa pracy, zabezpieczenia społecznego i ochrony socjalnej, o ile jest to dozwolone prawem Unii lub prawem państwa członkowskiego, lub porozumieniem zbiorowym na mocy prawa państwa członkowskiego przewidującymi odpowiednie zabezpieczenia praw podstawowych i interesów osoby, której dane dotyczą;
- c) przetwarzanie jest niezbędne do **ochrony żywotnych interesów** osoby, której dane dotyczą, lub innej osoby fizycznej, a osoba, której dane dotyczą, jest fizycznie lub prawnie niezdolna do wyrażenia zgody;

- d) przetwarzania dokonuje się w ramach uprawnionej działalności prowadzonej z zachowaniem odpowiednich zabezpieczeń przez fundację, stowarzyszenie lub inny niezarobkowy podmiot o celach politycznych, światopoglądowych, religijnych lub związkowych, pod warunkiem że przetwarzanie dotyczy wyłącznie członków lub byłych członków tego podmiotu lub osób utrzymujących z nim stałe kontakty w związku z jego celami oraz że dane osobowe nie są ujawniane poza tym podmiotem bez zgody osób, których dane dotyczą;
- e) przetwarzanie dotyczy danych osobowych **w sposób oczywisty upublicznionych przez osobę, której dane dotyczą;**
- f) przetwarzanie jest **niezbędne do ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń lub w ramach sprawowania wymiaru sprawiedliwości przez sądy;**
- g) przetwarzanie jest niezbędne ze względów związanych z ważnym **interese publicznym, na podstawie prawa Unii lub prawa państwa członkowskiego**, które są proporcjonalne do wyznaczonego celu, nie naruszają istoty prawa do ochrony danych i przewidują odpowiednie i konkretne środki ochrony praw podstawowych i interesów osoby, której dane dotyczą;

- h) przetwarzanie jest niezbędne do celów profilaktyki zdrowotnej lub **medycyny** pracy, do oceny zdolności pracownika do pracy, diagnozy **medycznej**, zapewnienia **opieki zdrowotnej** lub **zabezpieczenia społecznego**, leczenia lub zarządzania systemami i usługami opieki zdrowotnej lub zabezpieczenia społecznego na podstawie prawa Unii lub prawa państwa członkowskiego lub zgodnie z umową z pracownikiem służby zdrowia i z zastrzeżeniem warunków i zabezpieczeń, o których mowa w ust. 3;
- i) przetwarzanie jest niezbędne ze względów związanych z interesem publicznym **w dziedzinie zdrowia publicznego**, takich jak ochrona przed poważnymi transgranicznymi zagrożeniami zdrowotnymi lub zapewnienie wysokich standardów jakości i bezpieczeństwa opieki zdrowotnej oraz produktów leczniczych lub wyrobów medycznych, na podstawie prawa Unii lub prawa państwa członkowskiego, które przewidują odpowiednie, konkretne środki ochrony praw i wolności osób, których dane dotyczą, w szczególności tajemnicę zawodową;
- j) **przetwarzanie jest niezbędne do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych zgodnie z art. 89 ust. 1**, na podstawie prawa Unii lub prawa państwa członkowskiego, które są proporcjonalne do wyznaczonego celu, nie naruszają istoty prawa do ochrony danych i przewidują odpowiednie, konkretne środki ochrony praw podstawowych i interesów osoby, której dane dotyczą.

- Środki ochrony prawnej,
odpowiedzialność i sankcje

ROZDZIAŁ VIII Środki ochrony prawnej, odpowiedzialność i sankcje

- Artykuł 77 - Prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego
- Artykuł 78 - Prawo do skutecznego środka ochrony prawnej przed sądem przeciwko organowi nadzorcemu
- Artykuł 79 - Prawo do skutecznego środka ochrony prawnej przed sądem przeciwko administratorowi lub podmiotowi przetwarzającemu
- Artykuł 80 - Reprezentowanie osób, których dane dotyczą
- Artykuł 81 - Zawieszenie postępowania
- Artykuł 82 - Prawo do odszkodowania i odpowiedzialność
- Artykuł 83 - Ogólne warunki nakładania administracyjnych kar pieniężnych
- Artykuł 84 -Sankcje (państwa członkowskie przyjmują przepisy określające inne sankcje za naruszenia niniejszego rozporządzenia, w szczególności za naruszenia niepodlegające administracyjnym karom pieniężnym oraz podejmują wszelkie środki niezbędne do ich wykonania)

Postępowanie w związku z realizacją prawa wniesienia skargi do organu nadzorczego

Artykuł 77

1. Bez uszczerbku dla innych administracyjnych lub środków ochrony prawnej przed sądem **każda osoba, której dane dotyczą, ma prawo wnieść skargę do organu nadzorczego**, w szczególności w państwie członkowskim swojego zwykłego pobytu, swojego miejsca pracy lub miejsca popełnienia domniemanego naruszenia, jeżeli sądzi, że przetwarzanie danych osobowych jej dotyczące narusza niniejsze rozporządzenie.
2. **Organ nadzorczy**, do którego wniesiono skargę, **informuje skarżącego** o postępach i efektach rozpatrywania skargi, w tym o możliwości skorzystania z sądowego środka ochrony prawnej na mocy art. 78.

Postępowanie w związku z realizacją prawa wniesienia skargi do organu nadzorczego

Artykuł 57

1. Bez uszczerbku dla innych zadań określonych na mocy niniejszego rozporządzenia każdy organ nadzorczy na swoim terytorium:
 - (...) f) **rozpatruje skargi wniesione przez osobę, której dane dotyczą**, lub przez podmiot, organizację lub zrzeszenie zgodnie z art. 80, w odpowiednim zakresie prowadzi postępowania w przedmiocie tych skarg i w rozsądnym terminie informuje skarżącego o postępach i wynikach tych postępowań, w szczególności jeżeli niezbędne jest dalsze prowadzenie postępowań lub koordynacja działań z innym organem nadzorczym;

Postępowanie w związku z realizacją prawa do skutecznego środka ochrony prawnej przed sądem przeciwko organowi nadzorczemu

Artykuł 78

1. Bez uszczerbku dla innych administracyjnych lub pozasądowych środków ochrony prawnej każda osoba fizyczna lub prawna ma prawo do skutecznego środka ochrony prawnej przed sądem przeciwko prawnie wiążącej decyzji organu nadzorczego jej dotyczącej.
2. Bez uszczerbku dla innych administracyjnych lub pozasądowych środków ochrony prawnej **każda osoba, której dane dotyczą,** ma prawo do skutecznego środka ochrony prawnej przed sądem, jeżeli organ nadzorczy właściwy zgodnie z art. 55 i 56 nie rozpatrzył skargi lub nie poinformował osoby, której dane dotyczą, w terminie trzech miesięcy o postępach lub efektach rozpatrywania skargi wniesionej zgodnie z art. 77.

(...)

Postępowanie w związku z realizacją prawa do skutecznego środka ochrony prawnej przed sądem przeciwko administratorowi lub podmiotowi przetwarzającemu

Artykuł 79

1. Bez uszczerbku dla dostępnych administracyjnych lub pozasądowych środków ochrony prawnej, w tym prawa do wniesienia skargi do organu nadzorczego zgodnie z art. 77, **każda osoba, której dane dotyczą, ma prawo do skutecznego środka ochrony prawnej przed sądem**, jeżeli uzna ona, że prawa przysługujące jej na mocy niniejszego rozporządzenia zostały naruszone w wyniku przetwarzania jego danych osobowych z naruszeniem niniejszego rozporządzenia.
2. Postępowanie przeciwko administratorowi lub podmiotowi przetwarzającemu wszczyna się przed sądem państwa członkowskiego, w którym administrator lub podmiot przetwarzający posiadają jednostkę organizacyjną. Ewentualnie postępowanie takie może zostać wszczęte przed sądem państwa członkowskiego, w którym osoba, której dane dotyczą, ma miejsce zwykłego pobytu, chyba że administrator lub podmiot przetwarzający są organami publicznymi państwa członkowskiego wykonującymi swoje uprawnienia publiczne.

Postępowanie w związku z realizacją prawa do skutecznego środka ochrony prawnej przed sądem przeciwko administratorowi lub podmiotowi przetwarzającemu

Przesłanka wszczęcia postępowania: **naruszenie praw przysługujących osobie, której dane dotyczą, na mocy rodo w wyniku przetwarzania jej danych z naruszeniem rozporządzenia**

- O jakie prawa tu chodzi?
- Co oznacza „przetwarzanie z naruszeniem rozporządzenia”?
- Czy naruszenie to musi powodować szkodę?
- Jak kształtuje się ciężar dowodu?

/Podobne kwestie przy stosowaniu artykułu 82/

O jakie prawa tu chodzi?

Rozdział III Prawa osoby, której dane dotyczą

Artykuł 12 - Przejrzyste informowanie i przejrzysta komunikacja oraz tryb wykonywania praw przez osobę, której dane dotyczą

Artykuł 13 - Informacje podawane w przypadku zbierania danych od osoby, której dane dotyczą

Artykuł 14 - Informacje podawane w przypadku pozyskiwania danych osobowych w sposób inny niż od osoby, której dane dotyczą

Artykuł 15 - Prawo dostępu przysługujące osobie, której dane dotyczą

Artykuł 16 - Prawo do sprostowania danych

Artykuł 17 - Prawo do usunięcia danych ("prawo do bycia zapomnianym")

O jakie prawa tu chodzi?

Rozdział III Prawa osoby, której dane dotyczą

Artykuł 18 - Prawo do ograniczenia przetwarzania

Artykuł 19 - Obowiązek powiadomienia o sprostowaniu lub usunięciu danych osobowych lub o ograniczeniu przetwarzania

Artykuł 20 - Prawo do przenoszenia danych

Artykuł 21 - Prawo do sprzeciwu

Artykuł 22 - Zautomatyzowane podejmowanie decyzji w indywidualnych przypadkach, w tym profilowanie

Prawa osoby, której dane dotyczą wyprowadzać należy także innych przepisów rodo, w tym z:

- zasad dotyczących przetwarzania danych (artykuł 5)
- przesłanek dopuszczalności przetwarzania danych (artykuły 6-9)
- przyjętej konstrukcji wyrażania zgody na przetwarzanie danych (artykuły 7 i 8)
- Zasady zawiadamiania osoby, której dane dotyczą, o naruszeniu ochrony danych osobowych (artykuł 34)

Postępowanie w związku z realizacją prawa do skutecznego środka ochrony prawnej przed sądem przeciwko administratorowi lub podmiotowi przetwarzającemu

Motyw 146

Przetwarzanie dokonywane **w sposób naruszający niniejsze rozporządzenie** obejmuje także przetwarzanie, które narusza **akty delegowane i wykonawcze przyjęte na mocy niniejszego rozporządzenia oraz prawo państwa członkowskiego doprecyzowujące niniejsze rozporządzenie.**

Artykuł 82

1. **Każda osoba, która poniosła szkodę majątkową lub niemajątkową w wyniku naruszenia niniejszego rozporządzenia**, ma prawo uzyskać od administratora lub podmiotu przetwarzającego **odszkodowanie za poniesioną szkodę**.
2. Każdy administrator uczestniczący w przetwarzaniu odpowiada za szkody spowodowane przetwarzaniem naruszającym niniejsze rozporządzenie. Podmiot przetwarzający odpowiada za szkody spowodowane przetwarzaniem wyłącznie, gdy nie dopełnił obowiązków, które niniejsze rozporządzenie nakłada bezpośrednio na podmioty przetwarzające, lub gdy działał poza zgodnymi z prawem instrukcjami administratora lub wbrew tym instrukcjom.
3. Administrator lub podmiot przetwarzający **zostają zwolnieni z odpowiedzialności wynikającej z ust. 2, jeżeli udowodnią, że w żaden sposób nie ponoszą winy** za zdarzenie, które doprowadziło do powstania szkody.

Artykuł 82

4. Jeżeli w tym samym przetwarzaniu uczestniczy więcej niż jeden administrator lub podmiot przetwarzający lub uczestniczy w nim zarówno administrator jak i podmiot przetwarzający i zgodnie z ust. 2 i 3 odpowiadają za szkodę spowodowaną przetwarzaniem, ponoszą oni odpowiedzialność solidarną za całą szkodę, tak by zapewnić osobie, której dane dotyczą, rzeczywiste uzyskanie odszkodowania.
5. Administrator lub podmiot przetwarzający, który zgodnie z ust. 4 zapłacił odszkodowanie za całą wyrządzoną szkodę, ma prawo żądania od pozostałych administratorów lub podmiotów przetwarzających, którzy uczestniczyli w tym samym przetwarzaniu, zwrotu części odszkodowania odpowiadającej części szkody, za którą ponoszą odpowiedzialność, zgodnie z warunkami określonymi w ust. 2.
6. Postępowanie sądowe dotyczące odszkodowania jest wszczynane przed sądem właściwym na mocy prawa państwa członkowskiego, o którym mowa w art. 79 ust. 2.

Postępowanie w związku z realizacją prawa do odszkodowania

Motyw 146

Pojęcie szkody należy interpretować szeroko, w świetle orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości, w sposób w pełni odzwierciedlający cele niniejszego rozporządzenia. Nie ma to wpływu na roszczenia z tytułu szkód wynikających z naruszenia innych przepisów prawa Unii lub prawa państwa członkowskiego (...). **Osoby, których dane dotyczą, powinny uzyskać pełne i skuteczne odszkodowanie za poniesione szkody.** Jeżeli administratorzy lub podmioty przetwarzające uczestniczą w tym samym przetwarzaniu, każdy administrator lub podmiot przetwarzający powinien odpowiadać prawnie za całość szkody.

Istotne zagadnienia proceduralne

- **Charakter postępowań** – postępowanie administracyjne, postępowanie przed sądem administracyjnym, postępowanie przed sądem cywilnym
- Dopuszczalność **równolegle/niezależnie** toczących się postępowań wszczętych na podstawie: artykułów 78, 79 i 82
- **Kwestie procedury:** dedykowana ochronie danych jednostka organizacyjna sądu, postępowanie odrębne albo rozpoznawanie spraw na zasadach ogólnych?

Projekt z 12.09.2017 r. ustawy o ochronie danych osobowych

[https://mc.gov.pl/files/ustawa_o_ochronie_danych_osobowych - projekt - 13.09.2017.pdf](https://mc.gov.pl/files/ustawa_o_ochronie_danych_osobowych_-_projekt_-_13.09.2017.pdf)

Dziękuję za uwagę!
m.sakowskabaryla@kancelariasbc.pl

